

En effektiv ukrudtsbekæmpelse i vintersæd i efteråret er afgørende

Uanset om vintersæden bliver etableret pløjefrit eller ej, er det helt afgørende at foretage en effektiv og målrettet ukrudtsbekæmpelse i efteråret. Græsukrudt i vinterbyg kan kun bekæmpes om efteråret, og i vinterrug, vinterhvede og -triticale kan græsmidler i foråret kun "hjælpe i vej" til en samlet effektiv bekæmpelse. Efterårsbekæmpelse er også meget vigtig for at forebygge resistensudvikling - især i græsukrudt, hvor der i disse år opleves en stigende udvikling af resistens i agerrævehale og ital. rajgræs og begyndende resistens i enårig rapgræs. Desuden er væselhale fortsat en stigende udfordring i mange marker landet over.

I tabel 1 til 3 på side 2-4 ses vores anbefalede løsninger til ukrudtsbekæmpelse i vintersæd i efteråret.

Se IPM-ark med anbefalinger om bedre virkning og mindre afdrift af Prosulfocarb (Boxer/Roxy EC).

Afgørende "highlights" ved valg af strategi i efteråret:

- Hvis man etablerer vintersæden pløjefrit, skal der anvendes glyphosat i stubben før såning/inden fremspiring uanset efterfølgende ukrudtsstrategi. Anvend f.eks. 0,75-1,0 kg/ha Roundup Power Max XL (obs. dog på nødvendig højere dosis (ca. 1,5-2,5 kg/ha hvis ital. rajgræs, svingler, væselhale og større tuer af tokimbladet ukrudt som snerlepileurt m.fl.)
- Undlad vintersæd hvis store forekomster af grove græsser og/eller resistent agerrævehale og ital. rajgræs
- Undlad vinterbyg og i videst muligt omfang også vinterhvede og især vinterrug ved udfordringer med væselhale
- Undlad tidlig såning (frem til ca. 20/9.) hvis udfordringer med væselhale, ital. rajgræs og agerrævehale - græsfremspring bliver halveret ved at udsætte såning fra primo/medio september til ultimo september
- Foretag ukrudtsbekæmpelse i st. 10-11 (når det første blad på kornet netop kan skimtes) – bemærk dog:
 - Hvis tidlig såning og lunt vejr med risiko for afdrift af prosulfocarb (Boxer/Roxy) – anvend Legacy inden fremspiring/Mateno Duo netop ved fremspiring, og træk Boxer/Roxy til st. 11 (kornets fulde 1-bladstadie)
 - Hvis sen såning/risiko for at marken ikke er/bliver farbar senere, er det bedre at sprøjte på sort jord lige efter såning med Boxer/Roxy + Legacy/Mateno Duo end at komme for sent
- Jordmidler som Boxer/Roxy, Legacy og Mateno Duo virker bedst, når jorden er fugtig, men er det tørt ved fremspiring, er det fortsat bedre at sprøjte rettidigt end at sprøjte på græsser med mere end 1 blad
- Boxer/Roxy og Mateno Duo er basisprodukterne mod grove græsser, hvor Mateno Duo forøger effekten mod ital. rajgræs, agerrævehale og væselhale – især i tankblanding med Boxer/Roxy i hvede og triticale
- I vinterbyg og vinterrug må Mateno Duo og Boxer/Roxy IKKE blandes og udsprøjtes samtidig pga. risiko for store svidningsskader. Udsprøjtning af høj dosis Legacy (> 0,05 ltr./ha) i samblanding med Boxer/Roxy frarådes af samme årsag i vinterbyg og vinterrug; især på lettere jordtyper
- Maks. dosis af Mateno Duo er 0,35 ltr./ha i vinterbyg og vinterrug og 0,7 ltr./ha i vinterhvede og triticale
- Mod grove græsser som væselhale, ital. rajgræs, agerrævehale og store forekomster af alm. rajgræs er der behov for opfølgning i efteråret på nyfremspirede græsser med Atlantis, Topik EC og/eller Adimax – se tabel 1 og 2 for nærmere info om anvendelse
- Adimax må kun anvendes i vinterhvede, og Topik og Atlantis må ikke anvendes i vinterbyg

Tabel 1. Strategier for ukrudtsbekæmpelse i vinterhvede og triticale, efterår 2023.

Vinterhvede og triticale			
UKRUDTSARTER	MIDDEL	DOSIS/HA	BEMÆRKNINGER
A. Vindaks, enårig rapgræs, mindre forekomster af alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt	St. 10-11: Boxer/Roxy EC + Legacy 500 SC	1,0-1,5 ltr. + 0,075-0,1 ltr.	Hvis tidlig såning, lunt vejr og risiko for afdrift/fordampning af Boxer/Roxy EC og/eller ved meget enårig rapgræs anbefales Legacy 4-6 dage efter såning inden fremspiring, som følges op med Boxer/Roxy i kornets st. 11. Anvend højeste dosis Boxer/Roxy EC hvis meget alm. rajgræs/tidlig såning. Anvend højeste dosis Legacy 500 SC hvis meget enårig rapgræs og spildraps. Desuden opfølgning ved især spildraps med Trimmer SG*/**.
	+ Evt. opfølgning st. 12-13: Trimmer SG*/** + Spredeklæbemiddel	5 g + 0,15 ltr.	
B. Storkenæb, kornblomster, mange spildraps, alm. brandbæger, resistent fuglegræs, kamille, valmue + A	St. 10-11: Boxer/Roxy EC + Mateno Duo	0,75-1,0 ltr. + 0,4-0,5 ltr.	Hvis tidlig såning, lunt vejr og risiko for afdrift/fordampning af Boxer/Roxy EC anbefales at anvende Mateno Duo ved kornets begyndende fremspiring i st. 9-10 og følge op med Boxer/Roxy EC i st. 11. Anvend højeste dosis Boxer/Roxy EC hvis meget alm. rajgræs/tidlig såning. Anvend højeste dosis Mateno Duo hvis mange kornblomster.
C. Ital. rajgræs, agerrævehale og større forekomster af alm. rajgræs + A og B	St. 10-11: Boxer/Roxy EC + Mateno Duo	1,0-1,5 ltr. + 0,5-0,7 ltr.	Tidlig såning frarådes hvis ital. rajgræs, agerrævehale og/eller store forekomster af alm. rajgræs.
	Opfølgning på nyfremspiret græsukrudt på dets 1-bladstadie)**: Atlantis OD eller Adimax (kun i hvede) + Renol (+ evt. Topik EC)	 0,75 ltr. 1,5 ltr. + 0,5 ltr. (+ evt. 0,1 ltr.)	Anvend højest angivne dosis hvis resistens/store forekomster af grove græsser. Hvis ALS-resistens anbefales at anvende 0,75 ltr./ha Atlantis OD som opfølgning på nyfremspiret græs på dets 1-bladstadie, hvor planterne/resistensen endnu ikke er fuldt udviklet. Anvendelse af Atlantis i efteråret hindrer anvendelse af SU-midler som f.eks. Cossack OD til foråret.
D. Væselhale, alm. rajgræs + A og B	St. 10-11: Boxer/Roxy EC + Mateno Duo	1,0-1,5 ltr. + 0,7 ltr.	Tidlig såning frarådes hvis væselhale.
	Opfølgning på nyfremspiret græsukrudt på dets 1-bladstadie**: Atlantis OD	 0,5-0,75 ltr.	Anvend højest mulige dosis af Mateno Duo (0,7 ltr./ha) i vinterhvede og -triticales hvis store forekomster af væselhale og følg op mod nyfremspiret græs med Atlantis OD.

*Anvendes Trimmer SG i efteråret mod alm. tokimbladet ukrudt, f.eks. spildraps, kan der ikke anvendes SU-midler som f.eks. Nicanor SG og Cossack OD til foråret.

**Der kan tilsættes mangan og/eller lusemiddel efter behov i en opfølgende behandling i kornets st. 13.

Tabel 2. Strategier for ukrudtsbekæmpelse i vinterrug, efterår 2023.

Vinterrug			
UKRUDTSARTER	MIDDEL	DOSIS/HA	BEMÆRKNINGER
Tidlig såning primo september / meget enårig rapgræs			Splitbehandling anbefales ved tidlig såning, lunt vejr og risiko for afdrift/fordampning af Boxer/Roxy EC og/eller ved meget enårig rapgræs. Hvis mange storkenæb, spildraps og/eller resistent fuglegræs, kamiller og valmuer anbefales 0,35 ltr./ha Mateno Duo i st. 10 istedet for Legacy 500 SC. Dette gælder uanset såtidspunkt, da Mateno Duo ikke må blandes med Boxer/Roxy EC i vinterrug.
Meget enårig rapgræs, vindaks, alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt	Når jorden har sat sig (4-6 dage efter såning) og inden fremspiring: Legacy 500 SC	0,1-0,12 ltr.	
	Opfølgning st. 11: Boxer/Roxy EC	0,75-1,25 ltr.	
	+ Evt. opfølgning st. 12-13*/**: Trimmer SG + Spredklæbemiddel	5 g + 0,15 ltr.	
Såning medio september			Som opfølgning på Legacy/Mateno Duo anvendes Boxer/Roxy EC i st. 11. Anvend højeste dosis Boxer/Roxy hvis meget rajgræs. Er der ikke anvendt Mateno Duo, kan der være behov for opfølgning mod tokimbladet ukrudt med Trimmer SG*/**.
Vindaks, enårig rapgræs, alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt	St. 10-11: Boxer/Roxy EC + Legacy 500 SC	1,0-1,5 ltr. + 0,05 ltr.	
	+ Evt. opfølgning st. 12-13*/**: Trimmer SG + Spredklæbemiddel	5 g + 0,15 ltr.	
Grove græsser – tidlig såning frarådes			
Ital. rajgræs, agerrævehale og store forekomster af alm. rajgræs + ovenstående	St. 10-11: Boxer/Roxy EC + Legacy 500 SC	1,5-2,0 ltr. + 0,075 ltr.	Tidlig såning frarådes hvis ital. rajgræs, agerrævehale og/eller store forekomster af alm. rajgræs. Hvis erkendt resistent agerrævehale bør 0,15-0,2 ltr./ha Legacy 500 SC anvendes inden fremspring efterfulgt først af 2,0-4,0 ltr./ha Boxer/Roxy EC i kornets st. 11 og siden 0,45 ltr./ha Atlantis OD på nyfremspiret græsukrudt på dets 1-bladstadie.
	Opfølgning på nyfremspiret græsukrudt på dets 1-bladstadie**: Atlantis OD	0,45 ltr. (maks.)	
	eller Topik EC + Renol	0,2 ltr. + 0,5 ltr.	
Væselhale + storkenæb, spildraps, resistent fuglegræs, kamille, valmue og alm. tokimbladet ukrudt	St. 10: Mateno Duo	0,35 ltr. (maks.)	Tidlig såning frarådes hvis væselhale. Væselhale er vanskelig at bekæmpe tilstrækkeligt i vinterrug, fordi hhv. Mateno Duo, Atlantis OD og Cossack OD i foråret ikke kan anvendes i tilstrækkelige doser i vinterrug. Mateno Duo må desuden ikke blandes med Boxer/Roxy EC i vinterrug.
	Opfølgning st. 11: Boxer/Roxy EC	1,5 ltr.	
	Opfølgning på nyfremspiret græsukrudt på dets 1-bladstadie)**: Atlantis OD	0,45 ltr. (maks.)	

*Anvendes Trimmer SG i efteråret mod alm. tokimbladet ukrudt, f.eks. spildraps, kan der ikke anvendes SU-midler som f.eks. Nicanor SG og Cossack OD til foråret.

**Der kan tilsættes mangan og/eller lusemiddel efter behov i en opfølgende behandling i kornets st. 13.

Tabel 3. Strategier for ukrudtsbekæmpelse i vinterbyg, efterår 2023.

Vinterbyg			
UKRUDTSARTER	MIDDEL	DOSIS/HA	BEMÆRKNINGER
Tidlig såning primo september / meget enårig rapgræs			Splitbehandling anbefales ved tidlig såning, lunt vejr og risiko for afdrift/ fordampning af Boxer/Roxy EC og/eller ved meget enårig rapgræs. Hvis mange storkenæb, spildraps og/eller resistent fuglegræs, kamiller og valmuer anbefales 0,35 ltr./ha Mateno Duo i st. 9-10 istedet for Legacy 500 SC. Dette gælder uanset såtidspunkt, da Mateno Duo ikke må blandes med Boxer/Roxy EC i vinterbyg.
Meget enårig rapgræs, vindaks, alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt	Når jorden har sat sig (4-6 dage efter såning) og inden fremspiring: Legacy 500 SC	0,1-0,12 ltr.	
	Opfølgning st. 11: Boxer/Roxy EC	1,5-2,0 ltr.	
	+ Evt. opfølgning st. 12-13*/**: Trimmer SG + Spredeklæbemiddel	5 g + 0,15 ltr.	
Storkenæb, spildraps, alm. brandbæger, resistent fuglegræs, kamille, valmue + ovenstående	Lige ved fremspiring, st. 9-10: Mateno Duo	0,35 ltr. (maks.)	Som opfølgning på Legacy 500 SC/Mateno Duo anvendes Boxer/Roxy i st. 11. Anvend højeste dosis Boxer/Roxy EC hvis meget rajgræs/græsukrudt/tidlig såning. Er der ikke anvendt Mateno Duo, kan der være behov for opfølgning mod tokimbladet ukrudt med Trimmer SG*/**.
	Opfølgning st. 11: Boxer/Roxy EC	1,0-1,5 ltr.	
Såning medio september			
Vindaks, enårig rapgræs, alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt	St. 10-11: Boxer/Roxy EC + Legacy 500 SC	1,0-1,5 ltr. + 0,05 ltr.	
	+ Evt. opfølgning st. 12-13*/**: Trimmer SG + Spredeklæbemiddel	5 g + 0,15 ltr.	

* Anvendes Trimmer SG i efteråret mod alm. tokimbladet ukrudt, f.eks. spildraps, kan der ikke anvendes SU-midler som f.eks. Nicanor og Hussar Plus OD til foråret.

**Der kan tilsættes mangan og/eller lusemiddel efter behov i en opfølgende behandling i st. 13.